

דָּיוֹם, יוֹם נְהִיר לְלִילָה, וְלִילָה לֹא נְהִיר עד זֶמַנָא
דְּבַתִּיב, (זהלים קלט) וְלִילָה בַּיּוֹם יָאֵר בְּחַשְׁבָה בְּאוֹרָה.

**רַבִּי אֲלֹעֲזָר קָפֵץ בְּקָדְמִיתָא וְדָרְשָׁ קֹול יְיָ עַל הַמְּפִים
אֵל הַכְּבֹוד הַרְעִים יְיָ עַל מִים רַבִּים. קֹול יְיָ
דָא קֹול עַלְאָה דְמִמְנָא עַל הַמְּפִים דְגַדְגִּין מְדֻרְגָּא
לְדֻרְגָּא עַד דְמִתְבְּגָשִׁי לְאַתָּר חַד בְּכָנוֹפְּיָא חַדָּא.
הַהּוּא קֹול עַלְאָה מִשְׁדָר לְאַפְןִין מִין בָּאַרְחִיהוּ בְּלַ
חַד וְחַד כְּפּוֹם אַרְחִיה. בְּהָאֵי גַּנְגָּא דְמִמְנָא עַל מִיא
לְשִׁדָר לוֹן לְכָל אַתָּר וְאַתָּר בְּדַחְזֵי לֵיה. בָּקָ קֹול יְיָ
מִמְנָא עַל מִיא.**

אֵל הַכְּבֹוד הַרְעִים בְּמָה דָאת אָמַר, (איוב יי) וְרַעַם
גְבוֹרוֹתְיוּ מֵ יִתְבּוֹנֵן. דָא סְטוּרָא דְאַתִּיא מִן
גְבוֹרָה וְנִפְקָא מִגִּיה. דָבָר אַחֲר אֵל הַכְּבֹוד הַרְעִים
דָא יְמִינָא דְנִפְקָא מִגִּיה שְׁמָאָלָא. ה' עַל מִים רַבִּים.

לשון הקודש

שְׁמוֹאָר מִצְדָ הַיּוֹם, יוֹם מַאֲיר לְלִילָה,
בְּכָנוֹס אַחֲר. אָתוֹ קֹול עַלְיוֹן שׁוֹלֵח אֶת
אֹוֹתָם הַמִּפְים בְּדָרְכָם, בְּלַ אַחֲר וְאַחֲר
בְּפִי דָרְכוֹ. בָּמו בְּעַל הַעֲנָה תֹּהֶה שְׁמָמָנָה
עַל מִים לְשָׁלָחָם לְכָל מִקּוּם וּמִקּוּם
בְּרָאוֹי לו, בָּקָ קֹול ה' מִמְנָה עַל הַמִּפְים.
אֵל הַכְּבֹוד הַרְעִים – בָּמו שְׁנָאָמָר (איוב
וְרַעַם גְבוֹרָתוּ מֵ יִתְבּוֹנֵן. זֶה צָד שְׁבָא
מְגֻבָּרָה וּוֹצֵא מִפְנָנוֹ. דָבָר אַחֲר אֵל
לְדֻרְגָּה עַד שְׁמַתְבְּגָשִׁים לְמִקּוּם אַחֲר

ה' דא חכמָה עלה דאקרי י"ד (עדן דקיעתא) על מים
רבים על הוא עומקא סתימאה דגפיק מגיה במא
דאת אמר (תהלים עז) ושבילך במים רבים.

רבי שמעון פריש פלונתא ואמר. פתח קרא ואמר
בתיב, (שמות כה) לעתה המסגרת תהchingה
הטבעות [ל]בתים לבדים. מאן היה מנסגרת, דא
זה אתר סגיר דלא פתיחא בר בשביל חד דקיק
דאתיידע בגינויו לגיביה. ובגיניה אתמלי ורשيم
תרעין לאדרקא בוציגין. ובגין דאייה אתר גינוי
וסתים אקרי מסגרת ודא הוא עלמא דאתה. וזהו
עלמא דאתה אתקרי מסגרת.

**תchingה הטבעות אלין עוקאן עלאין דאתא חדן דא
בדא מיא מרוחא ורוחא מאשא ואשא :**

לשון הקודש

הכבד הרעים - זה נימין שיוציאת
מן שמאלה. ה' על מים רבים - ה' זה
הכמה עליונה שנקראת י"ד. על מים
רבים - על אותו עמק נסתר שיוציא
מןנו, כמו שנאמר (תהלים עז) ושבילך
במים רבים.

הבא נקרא מסגרת.
תchingה הטבעות - אלו טבעות עלינוות
שנאהו זו בזו, מים מרות, ורות מאש,

הכבד הרעים - זה נימין שיוציאת
מן שמאלה. ה' על מים רבים - ה' זה
הכמה עליונה שנקראת י"ד. על מים
רבים - על אותו עמק נסתר שיוציא
מןנו, כמו שנאמר (תהלים עז) ושבילך
במים רבים.

רבי שמעון פריש את המחלקה ואמר,
פתח הפסוק ואמר בתרוב (שמות כה) לעתה
המסגרת תהchingה הטבעות [ל]בתים

מפני. בלהזון אתהחן דא ברא ונפקו דא מון דא בהני (ס"א בהני) עזקאו, ובלהזון מסתכלו לגביה הוהיא מסגרת. דביה מטאחד לההוא נחרא עלאה לאשכח לוז ואטהחן ביה.

בהתים לבדים. הני עזקאו עלאין אונן בתים ואטריין לבדים דאנון רתיכין דלחתטא. בגין דדא אתי מסטרא דאסח. ודא מסטרא דמייא. ודא מסטרא דרוייחא ובן בלהו בגין למחיי רתיכא לארכונא. ועל דא מאן דמקרב יקרב באילין בדים ולא בפה דלנו. לך לך אמרין גוירא, סחור סחור לברא לא תקרב. בר אונן דאתהזון לשפטשא לנו. לוז אתייהיב רשותא לאעלאה לשפטשא ולקרבא. ועל דא בתיב, (במדבר א) ותזר הקרב יומת.

בית דבראשית רברבא. רבי יוסף שאיל ליה. ואמר

לשון הקודש

ואש מרים. כלם נאחו זו בזו ויווצאים זו ובן בלט, כדי להיות מפרקבה לארון. ועל זה, מי שמתקרב, מתקrab בבדים הלו ולו, במא מה שלפניהם. לך לך אומרים לניר סביר סביר, לפנים אל תקרב. פרט בתים לבדים - הטעויות הלו הם עליונות, בתים ומוקמות לבדים שהם מפרקבות שלמה, בכלל שווה בא מצד האש, וזה מצד המים, וזה מצד הרות,

הָאֵי שִׁתָּא יוֹמֵי בְּרִאשִׁית דַּקָּא תְּגִינָּן מִן אֲנוֹן. אָמַר לֵיהֶ הַיִּנְ�וֹ דְּבָתִיב (תְּהִלִּים קד) אֲרִזֵּי לְבָנָן אֲשֶׁר נִטְעָ. כַּמָּה דָּלְיָן אֲרִזֵּן נְפָקִין מִן לְבָנָן. הַכִּי נִמְיָן אֲנוֹן שִׁתָּא יוֹמֵן נְפָקִין מִן בְּרִאשִׁית.

וְאֶלְيָן שִׁתָּא יוֹמֵן עַלְיאַיָּן קָרָא פְּרִישׁ לֹזֶן דְּבָתִיב, (דברי הימים א' כט) לְהַזְּבִּיהַת וְהַגְּבוּרִיהַת וְהַתְּפִאָרָת וְגוֹ. כִּי כָל דָּא צְדִיק. בְּשָׁמִים דָּא תְּפִאָרָת. וּבָאָרֶץ דָּא בְּנִסְתָּה יִשְׂרָאֵל. בְּתִרְגּוּמוֹ דַי אֲחֵיד בְּשָׁמִיא וּבָאָרֶץ. בְּלוּמָר דִּיסְׂדָא דַעַלְמָא דְאָקְרֵי כָל, אִיהוּ אֲחֵיד בְּתִפְאָרָת דְאָקְרֵי שָׁמִים, וּבָאָרֶץ (דף לא ע"ב) דְאָקְרֵי בְּנִסְתָּה יִשְׂרָאֵל.

וְעַל דָּא בְּרִאשִׁית, ב' רִאשִׁית הֵיא (חַכְמָה, בְּמָה רְתָרְגּוּם יוֹגַנְטוּ בְּרִאשִׁית בְּחַכְמָתָא) בְּגַיְן דְאֵהוּ תְּגִינָּן לְחוֹשְׁבָנָא וְאָקְרֵי רִאשִׁית. בְּגַיְן דְהָא עַלְאָה טְמִירָא הֵיא

לשון הקודש

שָׁאל אָתוֹן וְאָמַר, שָׁשַׁת יִמְיָן בְּרִאשִׁית הַגְּרִילָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפִאָרָת וְגוֹ. כִּי כָל - זֶה צְדִיק. בְּשָׁמִים - זֶה תְּפִאָרָת. וּבָאָרֶץ - זֶה בְּנִסְתָּה יִשְׂרָאֵל, בְּמוֹ תְּرִגּוּמוֹ: נִטְעָ. בְּמוֹ שְׁהָאָרוּם הַלְלוּ יוֹצְאִים מִן לְבָנָן, בְּךָ גַּם אָוֹתָם שְׁשָׁה יָמִים יוֹצְאִים מִן בְּרִאשִׁית. וְשָׁשַׁת הַיָּמִים הָעֶלְיוֹנִים הַלְלוּ, הַפְּסִוק פָּרָשׁ אָוֹתָם, שְׁבָתוֹב (דברי הימים-א' כט) לְהַזְּבִּיהַת וְהַגְּבוּרִיהַת. שְׁנִקְרָאת בְּנִסְתָּה יִשְׂרָאֵל.

קדמָאָה. וְעַל דָּלָא עִיל בְּחֹשֶׁבֶןָא, תְּנִינָא הָנוּ רְאֵשִׁית. בְּגַין דָּא ב' רְאֵשִׁית. וְעוֹד כֹּמָה דְּחִכְמָה עַלְּאָה אִיהִי רְאֵשִׁית. חִכְמָה תְּתָאָה רְאֵשִׁית נִמְיָה הָנוּא. וְעַל דָּא לִית לְאָפְרֵשָׁא ב' מִן רְאֵשִׁית.

בראשית מָאֵם קָרִינָן לֵיה וְהַכִּי הוּא. וְשִׁיחָתָא יְוָמָנוּ נְפָקִינוּ מִנְחָה וְאַתְּבָלִילָנוּ בֵּיה. וְאַלְיָן אֲקָרִינוּ כְּגַוְונָא דְּאַלְיָן אַחֲרִינוּ. בְּרָא אֱלֹהִים. הָקָדָא הוּא דְּכַתִּיב וְנָהָר יוֹצָא מַעַדְנוּ לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן. מַאי לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן לְאַשְׁקָאָה וְלִקְיִמָּא לֵיה וְלְאַסְטָבָלָא בֵּיה בְּכָל מָה דְּאַצְטָרִיךְ.

אֱלֹהִים אֱלֹהִים חַיִים, דְּמִשְׁמָעַ בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים וְדָאי עַל יְדָא דְּהַהּוֹא נָהָרָא בְּגַין לְאַפְקָא כֻּלָּא וְלְאַשְׁקָאָה כֻּלָּא. אֶת הַשְׁמִים חַבּוּרָא

לשון הקודש

בָּמוּ שְׁתְּרִיגָּם יוֹנְתָן בְּרֵאשִׁית – בְּחִכְמָה בְּגַלְלָה שְׁחִיא שְׁנִיה לְחַשְׁבוֹן, וְנִקְרָאת רְאֵשִׁית בְּגַלְלָ שְׁבָתָר עַלְיָון וְהַטְמֵיר הוּא רְאֵשִׁין. וְעַל שְׁלָא נִכְנָס בְּחַשְׁבוֹן, הָרָאשִׁית הוּא שְׁנִי. בְּגַלְלָ וְהַב' רְאֵשִׁית. וְעוֹד, בָּמוּ שְׁחִכְמָה עַלְיוֹנָה הִיא רְאֵשִׁית, גַּם בְּךָ חִכְמָה תְּתַהְוֵנה גַּם הִיא רְאֵשִׁית, וְלֹכְן אֵין לְהַפְּרִיד ב' מִן רְאֵשִׁית. לְבְרֵאשִׁית קוֹרָאים לו מָאֵם וְכֵד זֶה.

דָּבָר וַיְזַקֵּב אֶת־קֹדֶשׁ חִזְיוֹן. לְבַתְּרַת הַאֵל. בַּיה אֲתַבְּרִי עַל־מַא לְתַתָּא. בַּיה יְהִיב חִילָא לְבָלָא.

השלמה מההשומות (סימן כ"ח)

וַיְמַנֵּא לוֹ דְשָׁמִים חֻנוּ קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, דְבָתִיב (מלכים א' ח') וַיָּאֹתֵה תְשִׁמְעָה הַשָּׁמִים. אַטְוֹ שְׁלָמָה מִתְפַלֵּל אֶל הַשָּׁמִים שִׁיְשַׁמְעוּ תִּפְלְתוֹ, אֶלָּא שְׁנִקְרָא שָׁמָן עַל שְׁמוֹ. וְלֹפֶת נִקְרָא שָׁמִים אֶלָּא שֶׁהָיָה עֲגַול בָּמוֹ רָאשׁ וּמִלְפַד שָׁמִים מִימִינוֹ וַיָּאֵשׁ מִשְׁמָלוֹ וְהַיָּא בָּאָמֵץ שָׁא מִים, מִיאשׁ וּמִמְּרִים וּמִכְנִים בֵּיןֵיכֶם שְׁלוּם, בָּא הָאָשׁ וּמִצָּא מִצְדוֹ מִדְתַּת הָאָשׁ. בָּא מִים וּמִצָּא מִצְדוֹ מִדְתַּת הַמִּים וַיָּהִינּוּ (איוב כ"ה) עֹזֶשׁ שְׁלוּם בָּמְרוֹמִין, מַאי שָׁמִים מִלְפַד שְׁגַבֵּל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אָשׁ וּמִים וַיְתַהַן זֶה בָּזָה וַעֲשָׂה מֵהַן רָאשׁ לְדִבְרֵינוּ שֶׁנָּאֹמֵר (תהלים קי"ט) רָאשׁ דִּבְרֵךְ אָמָת. (עד כאן מההשומות)

לשון הקודש

את השמים – חبور זכר ונקבה בראוי. מימינו ואש משמallow והוא באםצע, שא מים, מאש ומפעים, ומכנים ביןיהם שלום. בא האש ומצוא מצדו מידת האש. בא מים ומצוא מצדו מידת המים, והיינו אחר כך בו נברא העולם למיטה, בו נתן כח לכל.

השלמה מההשומות (סימן כ"ח)

ומניין לנו ששים הם הקדוש ברוך הוא? שבחות (מלכים-א ח') ואותה תשמע השמים? מילמד שגביל הקדוש ברוך הוא אש ומים וטפחן זה בוה, ועשה מהן ראש לדבורי, שנאמר (תהלים קיט) ראש דברך אמרת: ע"ב.

א"ת הַשְׁמִים דָמִשְׁמָע דְשָׁמִים אֲפִיקוֹ אֶת בְּחִילָא
דָרְזָא דָאֵלָהִים חַיִם בְּתַר דִּרְאָשִׁת אֲפִיק לֵיה.

כִּיּוֹן בְּהָאִי אֲפִיק פָּלָא וּכְלָא אֲתִיִּשְׁבַּ בְּדוֹבְּתִיהָ
בְּתַר. עַזְקָא דָא בְּתִרְיִיתָא אֲתַעֲבִידָת רָאשִׁת.
וּבְהָאִי רָאשִׁת אֲפִיק גַּהֲוִין עַלְאיָן וּשְׂרִי גַּהֲרָא וּשְׂרִי
מִיאָ לְגַדָּא לְקַבְּלָא לְתַתָּא. וּעַל דָא בְּרָאשִׁת וְקַאי
בְּרָא אֱלֹהִים. בִּיה בְּרָא עַלְמָא תַתָּא. בִּיה אֲפִיק
גַּהֲוִין. בִּיה יְהִיב חִילָא לְכָלָא.

רַבִּי יְהוֹדָה אָמַר עַל דָא בְּתִיב, (ישעיה ז) הַיְתַּפְּאַר
הַגְּרוּן עַל הַחֹזֵב בּוּ. שְׁבָחָא דְמַאוֹן, לְאוֹ
דְאַזְמָנָא הַזָּא. בְּקָד בְּהָאִי רָאשִׁת בְּרָא אֱלֹהִים עַלְאָה
אֶת הַשְׁמִים. שְׁבָחָא דְמַאוֹן דָאֵלָהִים הַזָּא. אָמַר רַבִּי
יְוֹסֵי הַאִי דְבִתִּיב, (דברים ז) אָשָׁר לוּ אֱלֹהִים קְרוּבִים

לשון הקודש

א"ת הַשְׁמִים, שְׁמַשְׁמָע שְׁהַשְׁמִים
הַזְּצִיאוֹ אֶת, בְּכָה שֶׁל סָדָר אֱלֹהִים חַיִם
הַיְתַּפְּאַר הַגְּרוּן עַל הַחֹזֵב בּוּ. הַשְּׁבָח שֶׁל
מַי - לֹא שֶׁל הַאֲמָן הַזָּא? בְּקָד בְּרָאשִׁת
הַזָּאת בְּרָא אֱלֹהִים עַלְיוֹן אֶת הַשְׁמִים -
הַשְּׁבָח שֶׁל מַי? שֶׁל אֱלֹהִים הַזָּא? אָמַר
רַבִּי יוֹסֵי, וְהַשְּׁבָתוֹב (דברים ז) אָשָׁר לוּ
אֱלֹהִים קְרוּבִים אַלְיוֹן. קְרוּבִים? קְרוּבִים
צְרִיךְ לְהִיוֹת! אֶלְאָ אֱלֹהִים עַלְיוֹן. אֱלֹהִים
שֶׁל פְּתַר יִצְחָק. אֱלֹהִים אַחֲרֹן. וּמְשׁוּם
עוֹלָם הַתְּחִתּוֹן, בּוּ הַזָּיא מְאוֹרֹת, בּוּ